

Tiede ja yritysmaailma kohtaavat Kätsyssä

Agora Centerin uusi monitieteinen toimintaympäristö on 2005 avattu käyttäjäpsykologian ja ihmiskeskeisen vuorovaikutuksen laboratorio Kätsy. Laboratoriossa tutkitaan ihmisen ja laitteiden vuorovaikutusta niin tieteen kuin yritysmaailmankin tarpeita palvell.

– Kätsy on tärkeä kahdessa mielessä. Se nopeuttaa tieteen ja yritysmaailman välistä tiedonkulkua. Toisaalta laboratorion olemassaolo on tärkeää käyttäjäpsykologiselle tutkimukselle, sillä se on käytäntöön pohjautuva tieteenala ja voi kehittyä vain käytännön tutkimuksen kautta, Kätsyn johtaja, professori **Perti Saariluoma** toteaa.

Monitieteinen näkökulma teknologiaan

Käyttäjäpsykologian erottaa perinteisestä käyttäjä tutkimuksesta sen vankasti monitieteinen perusta. Tutkimuskysymykset ovat lähtöisin yritysten havaitse-

OTTO HEINONEN

Käyttäjä ei aina näe laitetta samalla tavalla kuin sen suunnittelija. Käyttäjänäkökulman tunteminen voikin antaa arvokasta tietoa toimivista suunnitteluperiaatteista.

mista ongelmista ja tarpeista, mutta samalla etsitään yleisiä lainalaisuuksia ihmisen toiminnasta koneiden kanssa. Käyttäjäpsykologisessa tutkimuksessa on mukana kognitio-, tietojenkäsittely- ja kasvatustieteilijöitä, psykologeja sekä taiteen tutkijoita.

Aiemmin tietojenkäsittelytieteiden laitoksella pienemmässä mittakaavassa toiminut laboratorio päätettiin siirtää osaksi Agora Centerin toimintaa, sillä näin se voi palvella laaja-alaisemmin ihmisen ja laitteiden vuorovaikutuksen tutkimusta.

Tutkimusta moneen tarpeeseen

– Tarvetta ihmistieteelliselle tutkimustiedolle tuotesuunnittelussa tuntuu olevan. Toivoisin, että yrityksissä ymmärrettäisiin paremmin käyttäjä tutkimuksen arvo ja osattaisiin hyödyntää sitä. Sen ei tarvitse olla vain ongelmien etsimistä ja ratkaisua, vaan käyttäjänäkökulma voidaan tuoda jo tuotteen suunnitteluvaiheeseen, sanoo Kätsyssä väitöskirjatutkimustaan tekevä tutkija **Tuomo Kujala**.

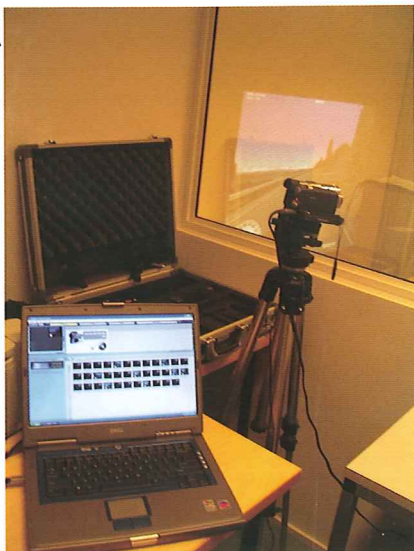
Käyttäjäpsykologiassa kehitetään tuotteiden suunnitteluperiaatteita. Periaatteet voivat koskea esimerkiksi sitä, minkälaisiksi erilaiset autossa käytettävät ohjaimet ja näytöt tulisi tehdä, jotta niiden käyttö olisi kuljettajasta turvallista, tehokasta ja miellyttävää. Tutkimusta voidaan soveltaa ihmisen toiminnan eri alueille vaikkapa paperikonesuunnittelijoiden ajatteluprosessista vanhusten apuvälineiden käyttöratkaisuihin.

– Tutkimuksen ei tarvitse tapahtua laboratorion tiloissa vaan laitteiden kanssa voidaan myös mennä kentälle kohteen luo, Kujala kertoo.

Laboratoriossa valmistuu jo graduja ja väitöskirjoja yhteistyössä yritysmaailman kanssa. Tulevaisuudessa toimintaa on tarkoitus kehittää edelleen toisaalta kehittämistyöstä nousevien tutkimusintressien, toisaalta yritysten tarpeiden mukaan.

Teksti: HELI HONKANEN

TUOMO KUJALA

Kätsy voi toimia sekä Agora Centerissä että liikkuvana laboratoriona.

Lisätietoja: <http://www.jyu.fi/agora-center/tutkimus/katsy.shtml>